

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. №

КТСП-753-08-1

дата

22.05.2017

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2008
1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Изх. №: 02-52
22.05.2017

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА ВАШ № КТСП-753-08-1/10.05.2017 г.

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Проект на Закон за допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 754-01-1, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 20.04.2017 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

Министерството на труда и социалната политика изразява следното становище по проекта на Закон за допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 754-01-1, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 20.04.2017 г.:

Министерството на труда и социалната политика винаги е изразявало готовност да обсъжда различни варианти за повишаване доходите на възрастните хора. Тъй като техните основни доходи са доходите от пенсии е безспорно, че усилията ни трябва да бъдат насочени в посока към тяхното повишаване.

Считам обаче, че тази цел трябва да бъде съобразена не само с финансовите възможности на бюджета на държавното обществено осигуряване, но и с основните принципи и възприетата законодателна рамка в областта на социалното осигуряване.

При определяне на размера на всяка пенсия за осигурителен стаж и възраст оказват влияние редица фактори, сред които са избраните от лицето 3 последователни години от последните 15 години осигурителен стаж до 01.01.1997 г. и продължителността на периода след тази дата до пенсионирането; размерът на осигурителния доход, върху който са внесени осигурителни вноски за този период и от който се изчислява индивидуалният коефициент; броят на годините и месеците осигурителен стаж; категорията труд на зачетения осигурителен стаж; средномесечният осигурителен доход за страната за предходната година или за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията (в сила от 01.01.2004г.). От това следва, че в зависимост от месеца на отпускане на пенсията, лицата с еднакъв осигурителен принос получават различни по размер пенсии.

Възприетото законодателно решение да се взема предвид средномесечния осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията е свързано с това, че до този момент лицето е участвало в осигуряването, внасяло е осигурителни вноски и неговият доход е отчетен при определяне на средномесечния осигурителен доход за страната. След пенсионирането си лицата, които не са работили и не са подлежали на осигуряване, нямат принос за нарастването му, поради което е възприето, че няма основание техните пенсии да се определят или преизчисляват в зависимост от този доход.

При положение, че средномесечният осигурителен доход нараства, не е възможно размерът на пенсиите, изчислени по една формула и с един и същ индивидуален коефициент и осигурителен стаж, но отпуснати през различни години да бъдат еднакви. Това е така, защото доходът, от който се изчислява пенсията се определя като средномесечният осигурителен доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията се умножи по индивидуалния коефициент на лицето (чл. 70, ал. 2 КСО).

Поради това, по повод на периодично поставяните на нашето внимание предложения отпуснатите пенсии ежегодно да се преизчисляват със средния осигурителен доход за предходната година, тъй като той ежегодно нараства, сме изразявали становището, че липсва основание за това, тъй като този доход действително нараства, но както беше посочено по-горе, това е в резултат от внесените осигурителни вноски на лицата, които упражняват трудова дейност, за която подлежат на осигуряване.

За да се избегне изоставането на размерите на пенсиите, отпуснати през предходни години, в сравнение с новоотпуснатите, в законодателството ни са предвидени други механизми: осъвременяването на пенсиите по чл. 100 КСО, което се прилагаше до 2016 г., преизчисляването на пенсиите на основание § 53 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на КСО (обн., ДВ, бр. 61 от 2015 г.), което ще се приложи от 1 юли 2017 г., ежегодното повишаване на минималните размери на пенсиите за трудова дейност, ежегодното повишаване размерите на пенсиите, несвързани с трудова дейност и др.

В КСО и към настоящия момент съществува възможност за преизчисляване на пенсиите за трудова дейност, като при него се запазва средномесечният осигурителен доход, въз основа на който е определен размерът на пенсията при първоначалното ѝ отпускане. Лицата, на които е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст, за инвалидност поради общо заболяване и за инвалидност поради трудова злополука или професионална болест, могат да поискат преизчисляване на пенсията за придобит осигурителен стаж и осигурителен доход след пенсионирането, ако това е по-благоприятно за тях. Преизчисляването на пенсиите се извършва по реда на чл. 70 от КСО, за осигурителен стаж, придобит след пенсионирането. Това е законовият механизъм, по който се отчита приноса на лицата към осигуряването и размерите на техните пенсии се повишават.

С проекта на Закон за допълнение на Кодекса за социално осигуряване, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители, се предлага отпуснатите до 31.12.2012 г. пенсии да се преизчислят с осигурителния доход за страната за 2013 г. Считам, че приемането на това предложение ще постави една група пенсионери в значително по-неблагоприятно положение, а именно – пенсионерите с отпуснати пенсии през 2013 г. Както беше посочено по-горе, при изчисляване размера на пенсията участва средномесечният доход за страната за 12 календарни месеца преди месеца на отпускане на пенсията. На това основание размерът на пенсия, отпусната през 2013 г. (особено, ако е отпусната в началото на календарната година), е формиран най-вече на база средномесечния осигурителен доход за 2012 г. Като се има предвид, че обикновено лицата работят до момента на пенсионирането си, то лицето с отпусната пенсия през 2013 г. има реален принос във формирането и нарастването на осигурителния доход за страната. А според предложената разпоредба, пенсията на това лице няма да бъде преизчислена с дохода за 2013 г. Същевременно с по-високия доход (този за 2013 г.) ще бъдат

преизчислени пенсиите на лицата с отпуснати пенсии до края на 2012 г., които нямат принос към неговото формиране.

Необходимо е да се отбележи, че приемането на законопроекта е свързано с осигуряването на значителен финансов ресурс. Важно е да се има предвид, че осигуряването на необходимите средства за преизчисляването на пенсиите оказва влияние върху разходите на държавното обществено осигуряване не само в годината на преизчисляването, но е свързано с обезпечаването на необходимите средства за изплащане на новите по-високи размери на пенсиите и през следващите години. Преизчисляването на пенсиите, за разлика от изплащането на т.нар. „великденски“ или „коледни“ добавки, е един дългосрочен финансов ангажимент, за който трябва да бъде осигурено финансиране, преди той да бъде поет. В тази връзка считам, че при вземането на окончателно решение следва да се има предвид и становището на Министерството на финансите.

Предвид гореизложеното, Министерството на труда и социалната политика не подкрепя проекта на Закон за допълнение на Кодекса за социално осигуряване, № 754-01-1, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 20.04.2017 г.

22.05.2017

БИСЕР ПЕТКОВ
МИНИСТЪР

Signed by: Biser Hristov Petkov

ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО

ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ